

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Poenitentia Et Reliqvis Sacramentis

Vindalium, 1646

Sect. II. De obligatione confessarij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38867

SECTIO II.

De obligatione Confessarij.

CONCLUSIO. I.

QVando confessarius probabiliter credit, pœnitentem, ex negligentia, aliquid necessarium ad integritatem confessionis omittere, tenetur eum interrogare, circa id quod prætermittere existimatur, illumque, non præmissa eiusmodi interrogatione, absolvens peccat mortaliter.) Ratio est, quia eo modo absolvens, applicat formam absolutionis insufficienti materiæ, nimirum confessioni non integræ formaliter, quod est sacrilegium. Ex inadvertentia tamen inuincibili, illam interrogationem omittens, non peccat, quod si hoc fiat ex negligentia leui, peccatum erit veniale.

Quo loco observandum est I. Confessarium non debere esse nimis scrupulosum, in interrogationibus faciendis, sed debere tantum ea interrogare, quæ probabiliter credit à pœnitente, spectata illius conditione, commissa fuisse. Quod si absque vlla probabilitate, & ex scrupu-

lo tantum putet, à pœnitente aliquid omissum esse, eum interrogare non debet; & idem dic, si bona fide existimet illum integrè confessum fuisse. Non debet autem omnes interrogare æqualiter, sed quemlibet iuxta statum & conditionem illius, ac peccata confessa. In quibus interrogationibus faciendis, adeò prudenter confessarius se gerere debet, vt non det occasionem pœnitentibus postea ridendi; neque eos doceat, quæ fortè ignorant; quod diligenter in peccatis quæ castitati aduersantur, obseruandum est.

Obseruandum 2. quando confessarius scit, ex alterius tantum relatione, pœnitentem aliquod peccatum perpetrasse: ipse tamen interrogatus, negat se illud commisisse, illius dicto standum esse: vel existimandum alteri confessum esse, & propterea peccatum reticere. Quod si confessarius ipse vidit, peccatum aliquod mortale à pœnitente committi, quod ipse postea reticet in confessione: tunc si probabiliter iudicare potest, eum alteri confessum esse, debet illum absoluerè. Si vero certo constet, pœnitentem nemini confessum esse, & ipse etiam interrogatus neget, se prædictum peccatum perpetrasse, absoluendus non est, vtpote nolens integrè confiteri: ad eum modum quo

ille absolui non debet, quem constat sufficienter de peccatis non dolere. Licet enim in iudicio externo, quod publicum est, requiratur scientia publica, ad convincendum reum, nec priuata sufficiat; in interno tamen, quod ordinatum est ad bonum priuatum poenitentis, & fit secreto, confessarius uti potest priuata scientia, ad arguendum poenitentem.

CONCLUSIO II. Confessarius debet poenitenti absolutionem negare, quando constat eum legitime non esse dispositum.) Ratio est, quia cum exerceat officium iudicis, debet iustam sententiam proferre: sententia autem non esset iusta, si absolutione indignum absolueret. Accedit quod dispositio poenitentis necessaria ad effectum huius sacramenti, requiritur etiam ad valorem absolutionis: quare si Sacerdos absolvere tentaret poenitentem non rite dispositum ad gratiam consequendam, absolutionem proferret supra indebitam materiam, & sacrilegium perpetraret.

Hinc sequitur confessarium, antequam absolutionem proferat, debere probabiliter existimare: poenitentem sufficienter esse dispositum, tum respectu temporis praeteriti, si nimirum satisfecit obligationi, qua tenebatur aliquid exequi sub

DE POENITENTIA CAP. VI. 109
mortalis; tum respectu presentis, si sufficienter dolet de peccatis à se commissis, quod ordinariè confessarius ex modo narrandi peccata, aut ex aliis signis externis deprehendere potest; iis autem deficientibus, poenitenti dicenti, se ex animo dolere, credere debet. Tum denique respectu futuri, si poenitens firmiter proponat in posterum peccata, & eorum occasiones vitare; etsi confessarius probabiliter iudicet, eum diu non seruaturum eiusmodi propositum.

Porro sicut non debet confessarius absoluerè poenitentem non dispositum, ita ritè dispositum absoluerè tenetur: cum enim sit iudex, auditâ integrâ causâ, reum qui absolutione dignus est, absoluerè debet: eò vel maximè, quod Deus cuius vices gerit, eiusmodi poenitentem vult à peccatis absolui, eum ab eo nihil aliud exigat, quam legitimam dispositionem.

Hoc autem procedit, etiam de confessario delegato: nam etsi ille non teneatur confessionem alicuius audire; si tamen audiat, tenetur poenitentem, integrè, & cum debito dolore, ac proposito non peccandi confessum, absoluerè: hoc enim æquitas iudicij postulat. Censeri autem debet poenitens ritè dispositus, etsi sequa-

110 TRACTATUS

tur opinionem in praxi probabilem, cuius oppositam confessarius probabiliorem existimat, quia tuta conscientia sequi possumus id quod probabile est, ut suppono ex dicendis in Theologia Morali. Unde peccaret, confessarius, si absolutionem negaret poenitenti, qui opinioni illius, quantumvis probabiliori, se conformare nequit.

CONCLUSIO III. Tanta est obligatio seruandi sigillum sacramentale, ut non liceat quacunque ex causa, siue directè, siue indirectè illud violare, ut omnes communiter tradunt.) In primis quod sit grauis obligatio seruandi sigillum sacramentale, seu non reuelandi peccata, quæ in confessione audiuntur, patet. Cum enim Christus sacramentum Poenitentiae instituerit, tanquam medium necessarium, quo homines uti tenentur, ad obtinendam veniam peccatorum, etiam occultorum, & grauissimorum; consequenter instituisse censetur ea omnia, sine quibus commodè hoc sacramentum administrari non potest, tale autem est sigillum secreti: nam si fas esset Sacerdoti ea detegere, quæ in confessione audiuit, confessio valdè odiosa omnibus redderetur. Quod maximum esset inconueniens, tum quia grauis fieret iniuria

DE POENITENTIA. CAP. VI. 111

sacramento; tum quia homines non audent peccata graua detegere, & ita periret præcipuus confessionis fructus, qui in eo consistit, quod per illam eiusmodi peccatis, remedia conuenientia adhibeantur.

Deinde, quod tanta sit vis prædictæ obligationis vt ex nulla vnquam causa, verbi causa, ad impediendum aliquod malum, siue priuatum, siue publicum etiã grauissimum, sigillum sacramentale infringere liceat. Probatur eadem ratione, quia cùm hoc sacramentum à Christo institutum sit, tanquam secunda post naufragium tabula, sine qua homines ad portum salutis vehi nequeunt, seu tanquam medium ad salutem necessarium, iis qui post baptismum in peccatum mortale lapsi sunt; multò minus malum est quodcũque nocuentũ temporale, siue priuatum, siue publicum, quam occasio data hominibus, non vtendi hoc sacramento: ab eo autem vsu auerterentur, & exosa omnibus fieret confessio, si fas esset Sacerdoti, sigillum sacramentale infringere.

Tertio, quod nefas sit hoc sigillum violare, siue directè, siue etiam indirectè, probatur, quia moraliter perinde est, quouis modo confessionem prodas; cùm ex

quacumque reuelatione idem sequatur effectus, nimirum quod pœnitenti confessio exosa reddatur, & fiat iniuria sacramento.

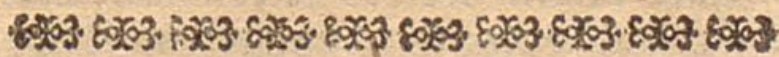
Hinc, si superior per solam confessionem cognoscat, aliquem ex suis subditis esse indignum officio quod exercet, aut quod profequitur; non debet illum à tali officio amouere, aut ei suffragium negare, si hoc fieri nequit, sine reuelatione indirecta sigilli sacramentalis. Imò et si non sit periculum aliquod reuelationis respectu aliorum; si tamen pœnitens suspicaturus sit, se priuari officio quod possidet, aut à consequendo repelli, propter peccatum in confessione manifestatū; superior non potest tunc uti scientia acquisita per confessionem, & inferiorem amouere ab officio, aut ei suffragium denegare: tum quia hæc esset tacita exprobratio peccati in confessione auditi, quæ extra confessionem illicita est, siue fiat verbis, siue factis; tum quia hoc modo confessio redderetur valdè onerosa; siquidem inferiores non auderent confiteri suis superioribus ea peccata, propter quæ ab officiis suis meritò possent amoueri.

Quæres, an possit superior amouere ab officio, quem per solam illius confessio-

DE POENITENTIA. CAP. VI. 113
nem eo indignum nouit, si nullum sit
periculum exprobatationis, vel reuelatio-
nis sigilli. Respondeo negatiuè quia cùm
Clemès VIII. in decreto de casibus refer-
uatis, pro Religiosis edito, statuatur ut su-
periores Regularium caueant diligentis-
simè, ne ea notitia quam de aliorum
peccatis in confessione habuerunt, ad ex-
teriorem gubernationem vtantur; ideo
cuiusmodi superiores in nullo casu, ad re-
gimen externum, cognitione per con-
fessionem habita, vti debent.

Nota, non modo esse contra hoc si-
gillum reuelare peccata, sed etiam dete-
gere circumstantias, & obiecta peccato-
rum interiorum, quæ aliquis confessus
est: item alia multa quæ communiter
afferri solent, ad explicationem pecca-
torum, licet vel parum, vel nihil omnino
ad id conducant; imò nonnunquam im-
prudenter dicantur. Si enim fas esset ea
reuelare, multi retraherentur à confes-
sione, aut certè ad eam cum fiducia non
accederent, quod accuratè vitandum est.
Quare confessarij valde solliciti sint, non
modo ea omnia alto silentio premere, ex
quorum reuelatione confessio posset red-
di odiosa viris sapientibus, & qui acri
iudicio pollent; sed illa etiam quorum
reuelatio simplices, & imprudentes ab

hoc sacramento retrahere posset: Græcis enim, ac Barbaris; sapientibus, & insipientibus debitores sumus.

CAPVT VII.

De affectu Pœnitentiæ quoad mortalium remissionem.

SECTIO I.

Quomodo per contritionem extra sacramentum peccata mortalia remittantur.

CONCLUSIO I.

PEccata mortalia remitti possunt, tum per sacramentum Pœnitentiæ; tum per pœnitentiam quæ est virtus.) Prior pars sequitur ex dictis cap. 27. vbi ostendimus, hoc sacramentum esse à Christo eo fine institutum, vt per illud homo, qui post baptismum mortaliter peccauit, in gratiam cum Deo redeat, quæ ratio est, cur passim à Patribus dicatur, secunda post naufragium tabula. Item materiam huius sacramenti remotam quidem, esse peccata mortalia post baptismum com-